რუბიკონი

კვირეული ორგანო

სრულიად საქართველოს ახალ მწერლობის კავშირი

№ 6

კვირა 25 თებერვალი 1923 წ.

მისამართი: ტფილისი, ხელოვნების სასახლე ხერგ. ქ. № 13 ტელ. 17—51

ფასი 10 ათასი მან.

სახელმწიფო გამომცემლობა.

II.

სახელგამომცემლობის აპარატი.

წარსულ წერილში ჩვენ აღვნიშნეთ, რომ სახელმწიფო გამომცემლობის პრინციპი საქართველოს მწერალთა კავშირმა წამოაყენა გაცილებით ადრე, ვინემ საქართველოში ამაზე ლაპარაკი იქნებოდა, ან და საბჭოთა კონსტიტუცია ამის დეკლარაციას მოახდენდა. ამის შესახებ მასალები იპოვება კავშირის კონფერენციების ოქმებში.

როცა საქართველოში სახელმწიფო გამომცემლობა დაარსდა, მას თავიდანვე მიეცა ისეთი ხასიათი, რომ მაშინ ამას შესახებ საბჭოთა პრესაშიც აღიძრა კამათი და საქმე გადაეცა მუშათა და გლეხთა ინსპექციას.

გამოირკვა, რომ როცა ხდებოდა ნაციონალიზაცია სტამბების აღირებული ტექნიკური მასალები გადაიგზავნა გამოდგა, ქაღალდის კრიზისი მაშინ სხვრივ იყო საბჭოთა ქვეყნებში.

მაშინდელი სახელმწიფო გამომცემლობის მთავარი გამგე, რომელიც დაუფლო ყველაფერს: სტამბებს, ქაღალდს, პრესას, წიგნებს და მწერლობას, პირდაპირ ამბობდა, რომ არავისთვის საჭირო არ არის წიგნების გამოცემა, ამას მაინც არავინ წაიკითხავს, თუ საბჭოთა კონსტიტუცია იძლევა გარანტიებს მწერლობისთვის, ეს შეიძლება გატარდეს, სოციალურ უზრუნველყოფის პლანით. თანაც უმატებდა, რომ კავკასიაში უნდა შემოღებულ იქნას ლიტერატურული შრიფტი. (შესაძლებელია სხვა დროს ეს საკითხი მართლა დაისვას საქართველოში, მაგრამ მაშინ ამას ცინიზმის ხასიათი ჰქონდა).

ამიტომ იყო რომ იმ თავითვე სახელმწიფო გამომცემლობასა და მწერლებს შორის დაიბადა უნდობლობა.

როგორც ვიცით, მაშინ რუსეთის მაშტაბშიც სახელმწიფო გამომცემლობა ცუდად იყო დაყენებული, აქედან წარმოსდგა კალამბური:

Государственное издательство—издевательство.

დღეს რუსეთში გამომცემლობის საქმე რადიკალურად გამოიცვალა და უეჭველ მართალი იყო რუსეთის სახალხო განათლების კომისარი ლუნაჩარსკი, როცა ერთ კრილობაზე განაცხადა, რომ რუსეთის სახელმწიფო გამომცემლობა იმ ქამად უდიდესი საგამომცემლო საქმეა მთელ ქვეყანაზეო. ამაში ჩვენ გვიმტკიცებით იმ აღარებულ წიგნების მოხსენებით, რომელსაც უძლკანავით ისხლავებით, რომელსაც ყველაფერი რუსული სახელგამი. მაგრამ მართლა რუსული სახელგამი. მაგრამ ასეთი შემთხვევა, რომ ერთი და იმავე ავტორის ერთი და იგივე წიგნი ხელახლა არის გამოცემული. და თუ წინად, რუსეთში ასეთი შიმშილი იყო წიგნის, რომ ქუთაისში აპარებდნენ რუსული ავტორების გამოცემას სკოლებში სასწავლებლად, რადგან ბაზარზე არ შეიძლებოდა შოვა, დღეს ეს კურიოზად მოეჩვენება ყველას.

აუცილებლად უნდა მოხდეს ოღონდ საქართველოსაც ეს ტალღა, ჩვენ ვხედავთ, რომ აქაც იწყება აღორძინება.

მაგრამ სახელმწიფო გამომცემლობის აპარატი ისევ რჩება უცვლელად.

მწერლების მასსასა და სახელგამის კოლეგიის შორის იგივე დაშორებაა.

არ უნდა ბევრი წინასწარმეტყველება იმის თქმას, რომ სახელგამის სურვილები მარტო რეზოლიუციებათ დარჩებიან, თუ მწერლები აპარატში არ იქნებიან ჩაბმულნი.

მართლაც სამარცხვინოა მწერლებისთვის ილებდნენ სახელმწიფოდან პენსიებს და მათი ნაწერები გამოუცემელი ეღაგონ.

ამის გარდა პენსიები დანიშნული აქვთ ისეთ დამსახურებულ მწერლებს, რო ელთაც უკვე გაათავეს შემოქმედება და არ შეუძლიათ ახალ ღირებულების შექმნა, მთავარი მოძრავი ძალა, ის ცოცხალი მწერლობა, რომელიც დღეს არიან შემოქმედების პროცესში, სრულიად არ იღებენ სახელმწიფოდან არაფერს.

ჩვენ არა ერთხელ აღგვინიშნავს, რომ საბჭოთა კონსტიტუციის ერთი დიდი საქმე, რომელიც მოხდა საქართველოში—ეს იყო მწერლების პროფესიონალების გამრავლება. ჩვენში მწერლები პროფესიონალები არ არსებობდნენ წინად, გარდა ძალიან იშვიათ გამონაკლისისა. მწერლები უმთავრესად სხვა სამსახურში ირიცხებოდნენ და მწერლობა მათთვის მეორე კატეგორიის საკითხი იყო.

უკანასკნელად ესენი სტოვებენ სხვა და სხვა დაწესებულებებს, რომელთა ლიკვიდაცია მაშინ მოხდა და გულდაწყვიტან მწერლობას. ამიტომ არის დროს არ ყოფილა გაცხოველებული საქართველოში მწერლობის ცხოვრება, როგორც ამ უკანასკნელად, მაგრამ როცა გამოირკვა, რომ ახალმა ეკონომიურმა პოლიტიკამ სრულიად მოსპო კონსტიტუციის გარანტიები, როცა მწერლობის პროცესი ისევ გახდა შიმშილის პროცესი—ხდება წინაალმდეგი პროცესი.

ისევ დაიწყო ამ პროცესის დატოვება და სხვაგან თავის შეფარება. საქართველოსთვისაც და სახელმწიფოსთვისაც მეტად უფრო საჭიროა, რომ მწერლები შერჩნენ მწერლობას და არ შედიოდნენ სხვა სამსახურში. სხვა არ იყოს რა შრომის ბირჟის ემატება ზედმეტი ელემენტი ასეთ უმუშევრობის დროს—და ამიტომაც ამ თავითვე უნდა დაფიქრება, რომ ერთ დღეს მწერლობა არ დარჩეს ფიქციათ.

ეს იქნებოდა დიდი უბედურება.

განა მართლა ერთგვარი სირცხვილი არ არის, რომ საქართველოში როცა ასი არ იყო მკითხველი, იყო დიდტანიანი ჟურნალები, როგორც „ივერია" და „მოამბე" დღეს კი მთელ ქართულ ხელოვნებას, რომელსაც ხუთი კავშირი აქვთ და ხელოვნების სასახლეც, ერთი ჟურნალი არ ჰქონდეს?

ჩვენი დასკვნაა: სახელმწიფო გამომცემლობას უნდა მიეცეს უდიდესი ყურადღება, გამომცემლობის აპარატში უშუალოთ უნდა იყვნენ ჩარეულნი მწერლები, მანამ, სანამ ეს ასე არ იქნება, უეჭველად შეუძლებელია შეცდარ წერტილიდან დაძვრა.

ეს საკითხი უნდა დაისვას სახელმწიფო გამომცემლობის კოლეგიაში და ეს საკითხი აგრეთვე უნდა დაისვას მწერალთა კავშირების კონფერენციებზე.

თუ ამ საკითხზე არ მიიღო სწორეთ ასეთი გადაწყვეტა—მაშინ აუცილებელია მწერლობის განადგურება და ქართული წიგნის მოსპობა.

ვარამ გაზელი.

ჟერარ დე ნერვალ

1855 წელი არის უკანასკნელი წელი მისი ცხოვრების, როდესაც მან გაათავა თვითმკვლელობით. დაიბადა 1808 წელში. თვრამეტი წლისამ სთარგმნა გოეტეს „ფაუსტი" ფრანგულ ენაზე და ეს თარგმანი მოწონებულ იქნა თვით გოეტესაგან. ის იყო აღზრდილი გერმანულ ლიტერატურაზე და ფრანგ რომანტიკოსების ფალანგაში იყო წარმომადგენელი გერმანულ რომანტიკოსის ტიპის. სწყრიდა გიუგოს, გოტიეს და მიუსეს დროს. მისი ლექსები, ახლოა ნოვალისის ლექსებთან. რუს პოეტებიდან ალექსანდრ ბლოკ იქნებოდა მისი მარალელი, რადგანაც ორივეს ახასიათებს მშვენიერ დამის კავალერობა და ძიება. ჟერარ დე ნერვალ არ ეძებდა კონკრეტულ ქალულ სახეებს, ცდილობდა გადმოეცა ლტოლვა სულის, რომელიც აღმოთითებული „ცისფერი ყვავილის" ჩვენებით. ჟერარ დე ნერვალი იყო ნამდვილი ბოგემა. ისე, როგორც არტურ რემბო ის ბევრს მოგზაურობდა: იყო გერმანიაში, ტურციაში, ეგვიპტეში, სირიაში. მეორე მოლე წლებიდან წონასწორობა მისი სულიერი ცხოვრების დაირღვა: ის გახდა მახვეროლი ნევრასტენიის. ტრაგიულ გოტიე მისი მეგობარი სწერს: ღლითი დღე ძლიერდებოდა მისი გატაცება ოცნებით და მისთვის შეუძლებელი შეიქნა ცხოვრება სინამდვილის წრეში. გერმანული ენის მშვენიერი ცოდნა, შესწავლა გერმანულ პოეტების, პირადი სპირიტუალისტური ხასიათი აღრმავებდენ ჟერარ დე ნერვალის მისტიურ ეგზალტაციას. მისი უცნაური წაკითხვები, მისი ექსცენტრიული ცხოვრება, თითქმის ყველა ადამიანურ პირობების გარეშე, მისი ხანგრძლივი, განმარტოებული ხეტიალი, უფრო და უფრო აშორებდენ მას იმ სფეროს, სადაც ჩვენ ვრჩებით, დაკავებულნი პოზიტიურ სამყაროს სიმძიმით.

ჟერარ დე ნერვალმა ჩამოიხრჩო თავი ქუჩის ფარანზე და ის ეკუთვნის პოეზიაში თვითმკვლელების დინასტიას. მე პირადათ ყოველთვის ერთად წარმოვიდგენ გერმანელ გოეთეს, ფანტასტიკის მაესტროს, არტურ რემბოს, გრიშა აბაშიძეს და ჟერარ დე ნერვალს. ამ პოეტების ცხოვრება არის სრული დამტკიცება მათი პოეზიის ისინი ქმნიან თავის პოეზიასთან ერთად თავისი პიროვნების ლეგენდას.

ჟერარ დე ნერვალი ნამდვილი მეოცნებე და ვიზიონერი იყო.

ერთხელ იმან სთქვა: „მე უფრო ადვილად დავწერდი პოემას, რომ ჩემს ხეტიალის და სიზმრობის დროს მიერში იშლებოდეს და მომყვებოდეს მე გვერდით ქალიდის გრაგნილი. რომელზედაც მე დავწერდი ყველაფერს, რაც წუთიერათ დაიბადება ჩემ სულში". ჟერარ დე ნერვალმა ბავშობაში, შეიძლება სიზმარში ნახა ქალწული, რომელსაც ის დაეძებდა მთელი თავისი სიცოცხლე მთელ საფრანგეთში და სხვა ქვეყნებში, შეუვარებული ერთ მსახიობ ქალზე ის ყველა ქალაქებიდან უგზავნიდა მას ყვავილებს და მთელი წლების განმავლობაში ქირაობდა ოთახს, სადაც იდგა მსახიობ ქალის სადიდებლათ ვერცხლის ლოგინი, მორთული ფარჩით და ბაგშებით.

ჟერარ დე ნერვალ უდიდეს გამლეტის ტიპია, რომელიც თავის პიროვნებაში იძლევა ბრძენის და პოეტის საბედისწერო შეერთებას. მას, როგორც გამლეტს არ აცდენია სიგიჟე და დაღუპვა. ყველა ისინი, ვისაც აღიდებს ჟერარ დე ნერვალი—ოფელიის ორეულებია არიან: სილვია, ოკტავია, ისიდა, ავრელია. გეორგ ბრანდესი სწერს თავის წიგნში: „რომანტიული სკოლა საფრანგეთში". „ჟერარ დე ნერვალ იყო რომანტიზმის ეფორიონი, სულიერი შთამომავალი ნოვალისი, და მისი ჰეროინები ქალური სახეები საკვირველი არიან თავისი სიმსუბუქით. მისი ზღაპრული ფანტაზიები აღმოსავლური ზღაპრის მჭევლს ატარებენ, სონეტები კი მისი შეშლილობის ეპოქიდან ეკუთვნიან ყველაზე უფრო ლამაზ და ბრძნულ სონეტების რიცხვს, რომელიც შექმნა შეცხრამეტე საუკუნემ".

ის იყო სიმბოლისტების წინამორბედი, პირველი დეკადენტი და ყველა რომანტიკოსებზე უფრო „განათლებული" ადამიანი.

მისი ლექსი „ფანტაზია" რომანტიულ ლირიკის შედევრია და ინტიმური, როგორც ვერლენის საუკეთესო ლექსები. მე ისევ მაგონდება ალექსანდრ ბლოკ მისი „უცნობი ქალით". ჟერარ დე ნერვალის ლექსი „ემიტაფია თავის თავს" ორიგინალურია არა ნაკლებ მის „ფანტაზიაზე". პოეტიან, რომელმაც გაიარა თავის ცხოვრების გზა, მოიარა სიყვარული, პოეტმა სიზმრად სიყვარულის სულ ცოცხა მოეცადა, სიჭარმად დაათავა თავისი უკანასკნელი სონეტი, ჩააქრო სანთელი, დაწვა კუბოში და დინჯათ დაიკრიფა ხელები გულზე. აქ არის პოეზია, თუ არ არის ირონია.

ნახევარი საუკუნეზე მეტი გავიდა მისი სიკვდილის შემდეგ, მაგრამ ის თანამედროვეა ეხლაც. ვიკტორ გოეგოს იერიქონის საყვირმა, მიუსეს უფრო ვნებიანმა მუზამ, ტეოფილ გოტიეს პლასტიურმა პოეზიამ თავის დროზე დაჩრდილეს ჟერარ დე ნერვალის მუსიკალური სახეები. მაგრამ მისი სახელი ახლდება ფრანგული პოეზიის ლეგენდამზობლის—მარსელინა დებორდ ვალმორის სახელთან ერთად. ბელგიელი პოეტი როდენბახი თავისი სინაზით და მელანქოლიით მოგვაგონებს ჟერარ დე ნერვალს, მაგრამ ჟერარ დე ნერვალ—დაშორებული ჩვენზე ნახევარი საუკუნით უფრო ფაქიზია და მთელი მისი პოეზია შემოქმედებასთან ერთად მთლიანი სახეა იქცა.

ჟერარ დე ნერვალ არის პოეტი, რომელსაც ჩვენ ვიგონებთ სიყვარულით და ჩვენ ვიგონებთ და რომელიც „ფანტაზიის" ჩვენ ყოველთვის წაიკითხავთ მეტი გრძნობით და მეტი აღელვებით.

ვალერიან გაფრინდაშვილი.

ახლოველი პორტრეტები

კოლაუ ნადირაძე

კოლაუ ნადირაძე მოიხსენება ავზნიან ქუჩაში, რომელშიაც იცის „ფების ალგა" და სავსეა თავის მკვლელებით, ჭერი მოჩრდილი „მთვარის ბალღამით", და დახაშული მთვარის სიყვითლით. მე განვუბ მომყავს ეს პეიზაჟი დეკადენტის უკანასკნელი ტრიოლის, რომლის სვანსების დროს პოეტი შლიოდა ბრწყინვალე დარბაზებში.

კიდევ ერთი სახე მინდა კონტრასტის შექმნისათვის მოვიყვანო აქვე. ეს არის სამი ტრიოლეტი პოეტის, დაწერილი უშუალო შთაგონებით და მთვარის კრუნტელის ქვეშ.

უნდა გამოვკრა შენი გული, თეთრი გედური,
ნანატრ მესიკათ, რომ მომესმის დანის გასმა.

უფრო სასტიკი:
ცხლა მზათა ვარ შენზე დანა აგამოვიძრო:
დიდხანს მტანჯავდი, მეძახოდა ეს წყრილი გული!
. . . .
როგორ ვიცინებ, რომ გადმოვა სისხლი ლეგირებათ
და მოვარდება ჩემ ყვითელ ტუჩს მძიმე ღელე

ამ სტრიქონებში მე მელანდება პოეტი სადისტი, რომელსაც შეუძლია ესთეტიური განცხოვლება მისივე გულის გამოჭრის და სისხლის ღელეს. ეს არის სასტიკი სახე იმავე პიროტონების და პოეზიის წყვდიადის. მე მხოლოდ მაგონდება უცნაური გარეგნობა რჯულის და პოეტის ემტკიცებულ ფერისცვლა. ნივთების გაბრწყინებან და მობრუნებულ ფანტასმაგორიის მოწყობიდან პოეტი ივიდა მისტიურ სპირიტის მალიშის ტკქნიდან და მას ცვრებამ. პოეტის სახე თითქოს გაბრწყინდა და მის თვალებში გადმოვიდა სინათლე ლეგიური. სევდისან ნაპირებიდან ის მივიდა სინამდვილის მიდენსაკენ. დღელიდან გამარჯვებული გამოვიდა. სინამდვილესთან ყველაზე უფრო ახალი ბავშვია. უკანასკნელი მიმღები პირველი სიხარულის და მისი სიცილის ბავშვი, როგორც ნაზანი პირველი ნაყოფის და ხალისიან პრიმიტივის. აღსანიშნავია, რომ კოლაუ ნადირაძე ყველაზე უფრო მაგარია ბავშვის გაწმენდილ ბუნების მიცემაში. კოლაუ ნადირაძემ, რომელმაც გამოიცადა არა სტრიქონის სინაზე და წმინდა თვალები, მთელი ნივთი, როგორც სიყვარული. მთელი ბავშვის საშვალებით. ბავშვი არის რალაც ბიუტიური მისდღა სინამდვილესთან და კოლაუ ნადირაძე ლექსებში, ნამდვილ გულით ტერის მისტიური სახე მოცემულ რეალობას.

არც ერთ პოეტს არ აქვს ნახმარი თვით სიტყვა ბავშვი ამდენჯერ, როგორც კოლაუ ნადირაძეს. „დაგზრდე ცრემლებს შენ ბავშურ თვებში" (ფერელი რითმებით). „ჩემი ბავშობა მეგონება სათუთი, ნაზი" (ბავშობა) „ახლა ვიგონებ ჩემ ბავშობას ჩუმათ ვიმღერი" (იქვე) „ბავშური კაბა მაგონდება. მაგი ქამარი" (ტრიოლეტი). „ცოდვილი ბავშვი დღეს სულ უძლური მე ვიწვევ ლოცვას" (ვედრებანები), „ოჰ, სულო ჩემო, საკოცნავი ხარი როგორც ბავშვი" (ბალღამინი) „სევდით მორთული მე ვნახე ბავშვი" (სასწრაფი) „წმინდა ბავშვი, იქერიასებურ თმებით, წვრილი მუხლებით" (იქვე). „როგორც ბავშვები დატანჯულები არიან ქუჩებში" (საკეთილო მოგზაურობა მთვარესთან ერთად). „კმარა ბავშობა! ამ წუთების ინკვიზიცია" (ცხოვრება ჯოჯოხეთში ბედებ ჩაწერილი) უკანასკნელი ხანი პოეზიაში მისცა ბუნებასთან (ან გარინდებას—გულაგაცხლილ ექსპრესიონიზმი) კოლაუ ნადირაძემ მისცა, როგორც მალლი ჰარმონიება და ამით გამოიდო ამ მოზრდილ წრიდან, სადაც იმის პოეზიის გაწმენდილი ხმა და ეულ ლიტერატურობით დაწყვილებული ხილვა სიკეთის. მთელი ბავშვი, რომელიც ყველაფერს გამოთქვას მხოლოდ ფერებს, და არის ბატი სიწმინდის სინაზის ღვთიურ სიმართლის, რომელშიაც გადასხლა ლექსები და მისი ენით შეტაცელობს. პოეტი თვითონ იცნობს ბავშვის ნაიქნი პირს.

„ მე ვარინავ სიცოცხლეს, სისრულეს მოვარდნილ ქვაშივ".

ასეთი გადასხლა ერთგვარ პოეტურ ასოცირებებიდან, რომლებსაც მოცემული სურნელება ლექსის და ლოგიკურ მეტაფორის, სხვა ქრისტიანულ პრიმიტივიზმზე, გადასვლა ეპიდემია სპირიტუალიზმზე, არის მეტად საყურადღებო.

ამ სპირალში გადაღვლეული ვიდრე სიწყნარე სიმართლე და ქრისტეს ღალატის ძირკვები. კოლაუ ნადირაძის ბავშვი მაღალი ტრიოლეტის რომელიც მოვლის ჯვარცმა, ქრისტე დაბრუნება და გამოცვლა დიდი ცოდვების, გამოიხატება ამ ცოდვის. პოეზია მაღალი ჯილდა, მაგრამ კოლაუ ნადირაძის დაწმენდილი მხოლოც გზოლა.

ცოცხალ შემოხვევაში პირველი სათაური პოეტის სიხარულის და სინამდვილის სათუთი ხაზებით არის მოელვებული. სათაური, პირველი სიტყვა არის მადონა. უკანასკნელი არის გამეორება ყველა მოციქულობის საქართველო მადონების ქვეყანაა. ქართველი მადონებით არის დასახლებული მაღალი კოშკები და მიუვალი ციხეები, იქიდან იმზირებიან მოწყენილი თვალები. საქართველოს თავზე მადონას კალთაა ჩამოფარებული. საქართველოს მისტიური მიწოლება და განათლება ამაშია.

კოლაუ ნადირაძის პოეზიაში მადონა ნათელია და ლუთიერია. პირადკაცობრივ კოცნების ქალბატონების შემდეგ პოეტმა მიიღო მადონას დაწმენდილი სახე და წმინდა ხელები, რომელსაც უკავია ქრისტე-ბავში მიწყენილ თვალებით.

კოლაუ ნადირაძეში ძლიერია ეროვნული პათოსი. ამიტომ იპოვა მადონა ქართული სახით.

ნიშანი ზეცის—ჟარზე ნალები.
საზღვავები დახავსებული.
და ღვთის მშობლის მოგრძო თვალები.
უმანკო სევდით ამოვსებული. (ოცნება საქართველოზე).

ეს სტრიქონები დარჩება, როგორც ნიმუში ქართული პოეზიის მოწყენილობისა და საქართველოს მისტიური სახის.

მეორე ლექსი ასეთივე ძლიერი და მინავები ეკზარხისით სავსე:

ისეთი ღრმაა და წმინდა ზეცა —
ალერსით სავსე,
თითქოს ღვთისმშობლის ცრემლი დაშვება
ლოცვის დროს თავზე. (მთვარის წველობა)

თანამედროვე პოეზია დიდი ცოდნით არის გასივებული. პოეზია დანტეს ჯოჯოხეთის ცეცხლებში იცლავს თავს მომაკვდავ ატმოსფეროში. ბუნებრივია წმიდური წმინდა პეგის ხაზის სადაც არის არომატი სიწმინდის და პირველი ლოცვის. სადაც იმის პირველი ხმები ჰარმონიულ ალამიანის და სასწაულის ენერგიით იმის პოეტის მოწოდება.

ოქროს, შეკვეთებულნი ავსილან დარჩებს!
დასტუტუ ქალაქი, ეწყობი ჭალებს,
მიუვალი ლიცინი, მინდვრები, ჯარისები.
ანილავი სიწმინდეს და მთის მწვერვალებს.

მხოლოდ შემცდარი შვილი ვერ დაბრუნდება დიდის ცეროდ გულით და მანის თვალებით დაბრუნდება მოციქულის დიდ გამოსვლებს. უმილესი კეთილშობილი, რომელშიაც ილეება ადამიანის სული და გამოდის სავსე ვარდისფერი ხილებით. უკანასკნელში იმლება პოეტის ლირიკული იდეია ცოდვების მატლივების და მწუხარებზე ასვლის. და პოეტი „ჯოჯოხეთში ხელებ ჩაჭყობილი“ მინატრებული უარყოფილ სიმშვიდეს დიდებს უკანასკნელს „Notre Dame'-ს წმინდანების დატყვევდულ კედლებში.

აქ მოისვენებს პოეტი „ბალდახინის“ „ავზნიან ქალაქი“-ს კოსმარულ ჩვენებებს, შორეულ ქიმერებს და მთიდებს წმინდა ხაპრებს, რომლის აქეთ იწყება შეოდგება სინამდვილეებთან, და პოეტის დიდებითი სინაზე. „ვერსალი წვიმაში“ დარჩება როგორც დიდი მიღწევა ქართულ სინაზეში.

დაცვენილან ფოთლები ვერსალის ბაღებში…
ღელავენ დედოფლის ამანებ წვიმა;
ქალწული დოფინი ქრის დიდ ოთახებში;
დაცვენილან ფოთლები ვერსალის ბაღებში.

პოეტი დიდის მეფური გამოხედვით რომელსაც ვლის დედოფლის დაღლილი თვალები. ამ ლექსში არის მოცემული სიყვარული წარსულ საუკუნის, რომელიც ახლა იყო თავისი სტილით და განკერძოებულ რიტმით. მე განვებ ავილე ერთი მხარე კოლაუ ნადირაძის პოეზიის. უკანასკნელმა გააკეთა წრეს ესთეტიურ ფორმალიზმიდან სინთეტიურ ზილებამდე, რომელშიაც მოცემულია რელიგიური განათება საგნის. ასეთია გზა, რომ მლოთაც მიიბრუნა თავისი კოლი ქართულმა უბლოუსმა პოეზიამ.

შალვა აფხაიძე

ახალი მწერლობის კავშირში.

კვირას 18 ოქტომბერს გაიმართა ახალი მწერლობის კავშირის მორიგი საჯარო სხდომა, რომელზედაც მიხეილ აბრამიშვილმა წაიკითხა მოხსენება: „მხატვრულ შემოქმედების პროცესი“. მოხსენება აგებული იყო ცილემ პუანკარეს და აღემ. ბოტების გამოკვლევებზე. მომხსენებელმა განმარტა, რომ შემოქმედება ადამიანის, პოეტური თუ პრ-ზაული (პროზაულ შემოქმედებაში იგულისხმება მეცნიერებაც) ლეტელობს დასაბამს სიტყვისაგან. სიტყვა, როგორც შემოქმედება ატარებს ყველა იმ სპეციფიურ ნიშნებს, რომლებიდაც ხასიათდება პროზაული და პოეტური შემოქმედება, ამისთვის შემოქმედების ფსიქოლოგიის განხილვა უნდა დავიწყოთ სიტყვის შემოქმედების განხილვით. სიტყვა ატარებს ინდივიდუალურ თვისებებს. ჩვენ წარმოდგენებს ეძლევათ ნათელი გამოხატულება სიტყვაში, სიტყვა არის არა საგნის თვისება, არამედ ჩვენი სუბიექტიური შეხედულება. საგანზე ჩვენი წარმოდგენა, როდესაც მას ეძლევა სიტყვიერი გამოხატულება ამით იგი უკვე იძენს წარმოდგენისაგან დამოუკიდებელ არსებობას, თუმცა იმ საგნის ნიშნებს, რომლის სახელსაც ატარებს სიტყვა, არ ატარებს. ამიტომ ცნობისმოყვარეობით სიტყვებს განსაზღვრავენ ორი მხრით: პირველად, მისი გამოსახვის მიხედვით, მეორედ კი მისი ლინგვისტური მნიშვნელობით. სიტყვის კონსტრუქციულ ელემენტებად იგულისხმება: ა) ფორმისა და შინაარსის დამკიდებულება, ბ) ლოგიკურობა, გ) გრამატიკულობა და სხვა. პროზაულ და პოეტურ შემოქმედებას შორის არსებითი განსხვავება სამი საკითხით: 1) შეიძლება თუ არა აზროვნება მარტო სახეებით, 2) შეიძლება თუ არა აზროვნება მარტო ცნებით სიტყვებით, 3) რა დამოკიდებულებაშია განყენებული სიტყვები მხატვრულ სიტყვებთან.

მოხსენებამ შესაძლოა იყო ლინგვისტური თეორიის, მხატვრულ შემოქმედების პროცესის ანალიზში, საკითხის განხილვა შემდეგ მოხსენებაში იქნება.

მოხსენების შემდეგ ილიკო ჯავახიშვილმა მის განმარტა მოკლედ ლინგვისტური თეორია (პუშკინოლოგი და პოეტიკის) სიტყვას აქვს სამი მხარე. პირველი: გარეგნობა, ამ მხრით სიტყვა ამინიშნულია რომელიმე საგანის. მეორე: შინაგანობა. ამ მხრით სიტყვა ამინიშნულია სხვა საგანისაც. მაგალითად, სიტყვა „ფარი“, პირველი მნიშვნელობით ფარი როგორც ფიზიკური განმარტება (ფ-ა-რ-ი). მეორე: ფარი როგორც მეომრის იარაღი. მესამე: ფარი როგორც ძალა სხვა ნიშნულის („დაფარული“ „შეფარება“ და სხვა). აქ არის საიდუმლოება. მესამე მხარე სიტყვის („შინაგანობა“) ქმნის პოეტურის თქმას. ამ თქმის მომენტი არის „სახე“, „ხატი“. იქედან საგანი პოეტური გამოსახვა განხილულის არის „სახე“, „ხატი“.

არის მოწინააღმდეგე თეორიაც. მისი აზრით საგანი პოეტური თქმის არის თვითონ „სიტყვა“ თავისთავად (ვერბალური „სახისა“ თუ „ხატის“). სიტყვას აქვს სიმძიმე, სიტყვას აქვს კოლორიტი, სიტყვას აქვს სუნნელება, სიტყვა ფერის სახეს იმის მიხედვით, თუ სად არის დასმული. ყველა ეს ჩვენს პოეტურ თქმაში. „სახე“ თუ „ხატი“ ვერ იქნება ნამანძლეული პოეტურის როგორც „ფუტურისტი“, რადგან მუსიკალური ხელოვნებაა, მაგრამ უსასრულოა „ლურსმული“.

მეორეთ ვერ ორიგინალურ არანაკლებ, რომ ორივე თეორიაში არის სიმართლე. საგნის ფილოსოფიური ფორმით დასრულებული შემოქმედება არის ვერბალური (ხატოვანი). აქ ყველაზე მოძრავი მოძრაობის ... მიმართულების „თავისებური“ პოლიტიკური დამტკიცება ის არის იმპრესიონისტული, ზოგიერთებმა ასეთი იმპრესიონისტური საზრი. სიტყვის კოლეგი აქვს მატერიალი (ამ შემთხვევაში „სახეობის“) სიმძიმე. მეორე „რაციონის“ სიმძიმე მოცემულია აქ იმპრესიონისტი უკანასკნელ მოვლენად მიყვანილი. სიტყვის იმპრესიონისტური ძვნა შიდის როგორც ლინგვისტური ისე მისი მოწინააღმდეგე ტეორიის მიერ ჩვენებულ ხაზებში. აქ „სახეც“ არის და „სიტყვაც“ სხვაგვარ მიგრებული.

შემდეგ სიტყვას აძლევს **ტიციან ტაბიძე**, რომელმაც დაასრულებით სიტყვა შემდეგში: მე მინდოდა ლექს შელაპარაკო მხატვრულ შემოქმედების პროცესზე. და ეს თემა ისეთია, რომ უპირატესად დამყარებულია ისეთ დოკუმენტებზე, რომელსაც იძლევიან თვითონ შემოქმედნი: მეცნიერები იქნებიან თუ პოეტები.

არ დარჩენილა არც ერთი პოეტი, რომელსაც არ მოეცეს ან გაკვრით ლექსებში ან და დოკუმენტალური შენიშვნებით თავის შემოქმედების პროცესის აწერა. ტიციან ტაბიძემ დაასახელა მხოლოდ ორი სახე შემოქმედების პროცესის: მატემატიკოს პუანკარეს და ედგარ პოის, რომელნიც ძალიან სხვადასხვან ერთი მეორისგან: პუანკარე მოუხედავად იმისა, რომ მას ყოველთვის ფორმალური გამოანგარიშებებთან ჰქონდა კავშირი და ციფრების საშუალებით ილამაზებდა თავის თეორია ფუნქციების, შემოქმედებას და ალმოჩენას უკავშირებს შემთხვევით მომენტს… რისაც ის ვერ აკეთებდა სათახილეში და დიდი მუშაობის შემდეგ შემთხვევით ეგონებოდა ან უძილო ღამეში ანდა ტრამვაიში ჩაჯდომის დროს.

ედგარ პოს „ყორანის“ შემოქმედების ანალიზი, ტიციან ტაბიძეს ჰგონია მისტიფიკაცია, რადგან ამ ლექსში ედგარ პოს თქმით თითქმის ყოველი სტრიქონი და პოეტური სახე წინდაწინ იყო გამოანგარიშებული: ედგარ პოს ეს წერილი „შემოქმედების ფილოსოფიის“ კლასიკურია და ამიტომ აქ არ მოიყვანება.

შემდეგ ტიციან ტაბიძე შეეხო ტფილისის შემოქმედებას, რომელსაც, როგორც ამბობს პროფ. ა. პოტებნია თავის სიტყვებში ერთი ცერძო მარტოც არ დაუწერია რეპულად და სცენაზე ეგონებოდა თითქმის მთელი ლექსის სიტყვა უცხოეთში, მაგრამ ენის ატავიზმის კანონით სწორედ ყველაზე უფრო ეროვნულ ლექსებს პუშკინის შემდეგ და მისი ენა ითვლება კლასიკურად.

ტიციან ტაბიძე შემდეგ შეეხო, რა მნიშვნელობა აქვს შემოქმედებაში ინტუიციის და გონების, და როგორი უნდა იყოს პოეტის მოქალაქის და საზოგადოების, მაგრამ დასკვნა არ გაუკეთებია, რადგან ამის მოხსენებაში წაიკითხავს მომხსენებელი ამ თემაზე. სადაც იქნება გაშუქებული შემოქმედების პროცესი ქართულ პოეტებისაც.

მოხსენებამ და სიტყვებმა გამოიწვია კამათი ცხვარში მონაწილეობა მიიღეს გიორგი ქუმბურიძემ და ვახტანგ კოტეტიშვილმა გიორგი ქუმბურიძე აღნიშნავს, რომ ტფის რომელსაც შეეხნენ მომხსენებელი მის ირონიზეთ, და თავის სიტყვაში გრიგოლ რობაქიძე და ტიციან ტაბიძე ძალიან საინტერესოა, მაგრამ იგივე ორატორის ამ ორი მომხსენებელი როცა სიტყვა რომ ამ ტეზის ამოწურვა არ შეიძლება ლექსებს.

სასურველია, რომ საკითხი მოელი რიგი მოხსენებების წაკითხვით, რადგან ეს საკითხი ქართულ ენაში ჯერ სრულიად არ არის გაშუქებული.

ვახტანგ კოტეტიშვილი არ მოხსენების საგანზე, მისი განხილვისას ისაუბრებენ. და უფრო უნდა ილომანტიების მიერ საკითხის გარჩევა.

უკანასკნელ სიტყვაში მომხსენებელმა აღნიშნა, რომ ის კიდევ დაუბრუნდება ამ საკითხს და შემდეგ მის მომხსენებლის საგანი იქნება: „პოეზია და პროზა“.

ამავე აკადემიის შემოქმედების ... ბიბლიოგრაფიის წრეების მიზეზი. სხდომა გაგრძელდა ღამის 11 საათამდე.

პავლე ინგოროყვას.

შენ ჰიანურის ჩრდილის გადარჩენ...
ხარ დაფეროვნილი ცეცხლის ნაცარი.
შენ გადიოხრებულ სახეს ატარებ,
როგორც ახალი ელეგანტი.

იყავი, ალბათ, გაქრილი ჯვარზე,
როგორც ყანილი და მთვარეული.
და ოცნებობდი სისტიკ იდეაზე
მაჩაბლის მთვარით გადიოშული.

შენ ჯოჯოხეთი მთლად გაიარე
და გადაიკვეცე მარადი დანტე-
ანელიც გამშვენებს ბევრი იარა
და იმ სიღრმეთა სიანდამანტე.

შენი ოცნება—თეთრი მესხია—
მარტოობაში ლოცვანს მკითხავ.
და ესპლიება თეთრი პოეზია
შენს დამოქნებას სიაქაოდან.

მაგრამ ლიმილი! წმინდანის ცქერა!
შენ სიყვარულით გულგან ჩაქტები:
მიგაჯაჭვეულმა შენი სიმღერა
[illegible] გაცკოდება.

ვალერიან გაფრინდაშვილი.

ტფილისი

ალექსანდრ პუშკინი.

19 ოქტომბერი

Nunc est bibendum. Hor.

ქეთო ინგოროყვას

1.

[illegible]

2.

[illegible]

3

[illegible]

4

[illegible]

5

[illegible]

6

[illegible]

7

[illegible]

8.

[illegible]

9.

[illegible]

10.

[illegible]

ალ. პუშკინი
ალ. ბატიაშვილი

ვ ე ფ ხ ი

(როცედი ოთხში სიმღერის ავტორის)

გადგერიან გაფრინდაშვილს.

სარაკინების თესლით ამტკიცხარი
და პაპირების ბურში შეკარალი
მოატყდი სიკუდს ვასაცარალი
პანშონგოლიშის პირისტარი
ხალიციტების დასტოვე ტახტი
და სისხლი შეფრიე ეროსად დასტურ:
ალბად შენ ჰყოდი პოწყინვალე რახტით
უკანასკნელი ძუძ დინასტიებს.
რომელი ენდა გულეწნა რასა
და შეროშდენე გემტერია რომი,
როცა დაეშვი დაუდგრომელი
და მზე გატეხედა პირპირისელა!
ვერ გაბეთჭედი რომელ ეშარას
რომელ გუმბათზე ხმალით დაფგემ;
ბერდეკის წყალზედ წიეის ყავშანი
გამოჭკეული ითიბავების.
მაგრამ ავიე ბედის ტრიალი,
შენი ვარსკვლავიც ყოფილა მკვდარი,
ელვარ დალაშქრე, შენ დარხაფა;
სისხლი შაასხი მსუქას კედარებს.
გადმოეარდნილი წითელი ფაშვი,
შენ ახრაილის შუბზე შბრუნავი:
ურემზედ ცდე ვით ჭაჩის ბავში,
ასპიტ ღამეში დასაბურაე..
და საყვირების ხმები გრგვინავი:
მეომკედრის გული ალარა ტოკავს;
თესლო! ყველაზე ნაგვირგვინარო,
გადაგეფარა სიკვდილის ტოგა.

გიორგი ლეონიძე

ბამბის მთვარე.

I

ბამბის ხის ტოტებზე კიდია ქალაღდის რაინდი, ჩინური ლამპები, ოქროს ფაფუნები, ბამბის მთვარე.

II

აქედან იწყება პატარა გოგოს გაკვირვება.

როცა ჩრდილოდა სამოლები, მიეპარლოვდა კარტონის რაინდს, მოაშორა გარშემო ბამბის თოვლი და ზამთარი. მეომარს მაღლობა არ უთქვამს. ყველაზე უფრო მეომარის მრისხანე სახე და ფარი შეუყვარდა.

III

დიდხანს არ დაუძინია და ფიქრობდა ბამბის ხეზე.

როცა მორდებოდა, დაინახა—ყველამ გააყოლა თვალი. მათი ცხოვრება აწი იწყება. ან, რომ გადააქციო თავგათ და კოთხს ჰურჰეტანიდან შეეძლოს შეპარვა. ნეტავი როგორ სცურაენ ოთახში თევზები, ან კურპები რა სასწაულს ახდენენ!

IV

სიზმარში ნახა მზიანი მინდვრები, ტალახში გასერილი თავისი ფებები და ბამბის მთვარე. შემდეგ სიზმარი გაიზარდა. ჩინელებმა მიართვეს საკორწინო თეთრი კაბა, შენის სამკაულები და წაიყვანეს ჯვარსაწერათ მეომართან. მოკრძალებით მოხეია რაინდმა ქალაღდის ხელები, ჩაიბა წელში ამრეშენის ძაფი და თავის გვერდით ჩამოიკიდა.

სერგო კლდიაშვილი.

საფრანგეთის პოეტები.

ემილ დე ნეროვალ

ფანგაზია.

ბოის სიმღერა: შორეული და უნაზესი.
ო, არ გადაეცეო შას ვებერის... რიხიანის ხმაზე.
ის ძვირფასია ოცნებისთვის ვით ოჯახი.
არ ვიცი რატომ მიალერსებს ეს სილაშაზე.

ცისშენ შას ჩემი... და ოცნებაც ავანკალდება.
თითქოს ასი წლით შეეკნები მე უფრო ნორჩი.
ო, რაშელის სიტკენე! ოქროს ფარდებით!
შენი დიასი აფეთდებს ყვავილს ტან მორჩილს.

მდინარის იქით სადაც ისმის სერენადი პარის.
ხავსით დაეუნილ, დადუნებულ და სასტიკ ბაღში
იზრდება კოშკი, ის—ნაცნობი ვით მეგობარი
მისი შინაში ელვარებენ წითელ არშიით.

და ფანჯარასთან ზის მოწყენით ქალი მფლობელში
წარსულ სხივების, და დაისის ძველ ტანსაცმელში
მგონია თითქოს არის ჩემი ის ახლობელი,
თითქოს ოდესღაც ნებლი გული მეეცო ხელში.

ვალერ პოპხიძე.

კარლ ვერლენი.

კალეიდოსკოპი.

ეიწრო ქუჩაზე. საოცნებო ქალაქის ქარში
უცხო სიშვარი აფუფქება, ერთელ ნანახი.
იქნება მკრთალი, მაგრამ ცხადი ყოველი სახე...
ეს შენ ხარ მზეო, რომ ალერსიდ ნისლის ნაკარში!
ტყეში კოცონი მოსახმობი! ზღვაზედ ქვითინი.
ო, ვინ გაიგოს ეინაობა უცარ ხმების!
და სხვანაირობს ყოველივე. რაც იყო წინეთ:
სიზმრების შემდეგ დადგა წუთი გამოფხიზლების.
ის ეიწრო ქუჩა, საოცნებო ქალაქის ტყვრი!
ალღანის მღერა საკვირველო ღაღი იქნება,
უთვალავ ბრბოში ფანდურები, მასკები ბევრი,
და კაფეებში, მაგიდებზე, კაფების ყრება,
საბედისწერო წვეულება,—სიკვდილის წუთი!..
შენ მწარე ცრემლით ყვავირებს საერთო გლოვა,
და იბარხარებ, ვით პორპელების ხმობა ყიუტი,
და შენს გარშემო ავ ჭინკების იბტენებს გროვა.
ძველი სიტყვები,—თაიგული ყოფილ ყარდების,
ქუჩის ქორწილი! საზეიმო ყამლისფერ ხმაზე
დედაკაცები საშინელის ნიშნით დარდების
ავთმეყოფ ბავშვებს მოალერსენ ჩეიმპანზე.
მოხუცთა კოება წამოდგება, ძონძით ფარელი,
თეთრ მეწუკებით მოვერცხლილი ეკნებით წარბი.
სამყაროლის სენში,—ასეთია ბრძა სიყვარული,—
ცდილეს ყოველი, ცას ეფიცებს, ველერობს, დარბის,
და ეს იქნება ვით სიზმარი, ბოდვებით შლილი,
ვით გაღვიძება—გაგრძელება ძველი ზნეების.
სამარიდისო კულისებში, როგორც სურვილი:
ბალახის, ტყისა, და ფეტკრების მთვრალ ხმოვანების.

ჯ. გაფრინდაშვილი.

სიხარული.

დღის სახარული შეტყობრება შეუძლე ჯიშებით,
ალეს ცენზერის გასეირდება ოცნებით სიცრუე
ბავშვის დიდი სიცილისგან ნაფეშქებში,
და გახარების აზოსენიკეა ამაყით ყიგრძე.

სიღრეგრძელობის ოცეება ღვინით ვამწვეს,
აზარეებში დაიარობენ მხიარულ თითეს,
ძირეის პირველის სურნელებით დაფეპნილეს
ატეხილ ყიჩეს ვითწევიანებ მე ახალ მითეს.

შეიეე ცეროზეით თავს პოეტმა პატარა კილის
ხეს შეეკარეს მოკარდება ატმეის ფეთი,
ტანს სიხარული შეპიეელი ბედნიერ რკალით,
და მე ჯანსალი, ვით შეიდეე, დღეელი ხმის.

ნინო ორახელაშვილი.

უცნობი მხედარი

და, სისხლის ფერ ტატნობზე ზე ამეშეა ულეი.
მეკონიბეე ვერ ჰპოეი დროზე, თვე—ანალისი...
და ფრთა ალელვებით გარდაელი მისი ულეი,—
ალ-მოდებულს ვერ ეიცერ გველის თასმა, ალეირით.

და, უსაზეერო სიერცეში აჭრილი დაფცქერ დაბეი,
საიდან მესმის წყეეე ეშაფოტის მეჭარით;
და ქონდრის კაცი ცხეეე მაღეი... ეცემა დამხეი...
ამათ საფლავებით მოსჩანს კეშო მშვეარი...

და, ღეეად ბერეელ ჯვარცმის შეენის დროშა, ღალ ქართ
ბრძოლებში დაფლეელი,—გარს მეწამელ ირემ:
და იდემად ბანაკად აიტეხა ლაშქარი,
ანაწლარი მთიებზე,—ალმოცენდ ძიებად.

და, სამეაროს გარდაქმნის ამბეთად ყანჩარმაც,
სახე მეტამორფოზა მხისა გასაგმირავად:
და ღეეენდის გმირები აშხედებენ ანარშას
ხერხემალ გადახმალ ქეენის ასაკრავად.

და, უსაქრი ღმერთები, დაღიან ჭრელ ქუჩებზე...
ხრინწიან ხმით მღერიან ხელში ღვინის ყანწებით;
და აქლემი კარავანი კეშების ქუჩებზე
უდაბნოს ცხელ სიცილად მიდის მტერეელ ანძებით.

და, ეძებდ, მსოფლიო საეიცის ზგავს უფერო.
აჯანეებული სული ვერგეგო მის კარს დარაკად...
და ერთი დედა გაქეიდან ეიები.—
აჰ, ჯანეი ანაფეთი გადვიცეი ტანს ფარდად.

და, ცხენი თეალ—ცეცხლება, მაინც ეერხობს პიპეინით,
აქაფული, ნესტოებ-ამბერეით სდგება ყალბე...
და, პრიბო, მიეინის მხედარს,—გადარეული ტეინით.—
მარა... ვერა მცნობს, რაღაც ეედროდ მოეედ ამ ბალხე!...

ხეზან ერთაწმინდელი

12.

ამ ერე სოფელში მიწეელი მარტოდ წამების,
ამ უდაბნოში, ქარში, როცა ცივად მწელდა,
მე სიხარული უტკბილესი თურმე მელოდა:
აქ ჩავეკარი მეგობრებო მე თქვენს სამების.
მიტოეებული განწირული პოეტის პირი,
ო პეშან ჩემო, შენ პირველმა მოდი და ნახე,
შენ დამაეწყე სიმართლემ რაც მომიელინა
იმ დღეს მიეეი შენ ლიცეის დღეობის სახე.

14

მეფნიერება შენ თავიდან არ გერიდება,
მიიღე ქებად—ავბედითი სინთეზე ცოდე,
შენ სულ ვერა სცალს თავისთეეს—და მხიარ სხივით
ისეე ენათებს ამხანაგებს შენი დიდება.
სხვა გზები მოვეეა ჩენ ცხოვრებამ სიმკაცრით სავსემ,
ჩამეეშორეთ, დაეიფანტეთ ჩენ ენებურად;
მაგრამ შეხთვევით გნახე სიფლის ძველ შარაგზაზე,
და გაღეკაენეთ, ჩავეკართ ერთანეის ძმურად. *)

15

როცა დამატყდა ბედი ავი და სამრისხანო,
ყველასთვის მეტი, დავრი ობლად და საცოდეი,
ჭირისხმალის წინ მე დაელუნე მორჩილად თავი,
მე შენ გელოდი, შენ პეროესის ქალთა მსახო,
და შენ იყავი ანთებული ჩემი სტეშარი,
ო ჩემო ფელეიგ, გაელვიძე უტკბილეს ხმებით,
ცეცხლი ჩემს გულში ჩაქქოლე და დიდხანს მდუმარი
და ჩემი ბედი მოეგონე მე ისეე ქებით.

16

ჩენ ბაეშობიდან შეეეყიეთ ლეშსით გალობას,
და ალელეება განეიცადეთ ჩენს სოცარი,
ჩენი ბაეობის ორი მუზა იყო ულოეე,
გეეფერებოდა უტკბილესი მათი წყალობა.
ეკე მიეარდა მე მაჭებარ ხმის გაგონება,
შენ კი ამაეი სულისათეის ძხოლოდ ცქეროდე,
ცხოვრებასთეით მე ეფლანგეედი ჩემ მოგონებას,
ჩენი კი მალეედი მალეს სირეის ჩემი ჩერთით.

*) გორჩაკოეი.

17

პოეტის ხედრი ეერ მთითმენს სულმოკლეობას,
მწეენიერება უნდა იყოს მუდამ ძლეერი:
მაგრამ სხვას გეირეეს ჰპპეობა მეტად ცბიერი,
მიეეპარებიან ჩენს ოენების ხმიან დღეობას...
წუთით ეერდებით—გეიან არი! ალარ გეიცდიან
წარსულის დღენი, წარსულის კვალს ხავსი მეედა,
ეილეელმ ორიეს ჩენს ეს ხშირად გაპოეეცდის,
ო ჩემო ძმაო ხორციელო, ჩემო პოეტო! *)

18

დრო არის, დროა! ჩენი სულის მწარე წვალებათ
არ ღირს ქვეყანა: დაეიენეთ ჩენს შეცდომებს,
დავშალოთ სადე ცხოვრება და ჩენი ხდომები,
გვიანა ჰსთ, მაგრამ გენაცვალეთ—
მოგელი, მოდი: აიპეჭდის ჩენს სახეებზე
ის სიხარული გულის ძველ ცეცხლით ოთხ ეკიდება;
ეილპარაკეთ კეკასიის მშეენიერ დღებზედ,
და მოეიგონოთ სიყვარული, შალეი, დალება.

19

ჩემთეისაც ცხარა... იქნიფეთ, შენეით დარდები!
ო შეგობარო ჩე ეიხება თქვენს ლხინს ნაპირი:
დაინახსოეოთ თქვენ პოეტის თეის პირდაპირი:
ერთი წლის შემდეგ-თქვენ კოენეში მეც მოვკრდები!
ამისრულდება ჩე ოცნება და გალდება;
გაფლის წელი—თქვენთან მოეალ გადაგეხვეთო!
რამდენი ცრემლი—რამდენი ბძი დატრიალდება
რაზდენი თანი ამართული იქნება ზეით.

20.

პირველი თანი სავსე ღვინით, სავსე სრულებით,
ყველამ დაეცალოთ ჩენი ძმობის სამარადისოთ!
ქება ლიცეის—ეს სასმეთი მას მივათეისოთ,
ბრწყინვალე მუზის დალოცეთ და განკურნეელებით!
დალოცე მუზა ბაეშობა და ოქროს წუთები,
შაეი მაგიდა, ჩენი ბუნტი სალამოების,
ლექსიკონები. ჩემ სახელით გასალოცება,
ლიცეის ბრძენთა შენიშენები, მზე იმ დროების.

**) კოხელებგაერი

23.

ილბინეთ სანამ მეგობრები თქვენთან არიან!
მაგრამ ეაი რომ გეიფანტება ჩენი ერები:
ზოგი მოკვდება. ზოგი მარეთა მიტოეებული
გმდურებს ბედი, გაჭირეთით; დღენი მიიწყმიან,
ხელა ეეროეებით, ილბება ჩენი მხნობა;
შენ კი ახლის ხარ ალხსრულის დღე ეცდამართა...
ოალის შეეხება ჩენ ლიცეის დიდი დღეობა
გადეიხედით სამყაროში სულ მარტოდ-მარტო!

24.

ამა უბედურ' ყველასთეის პატი, გარეშე,
მიტოეებული მეგობრებით, ეცეა ძალეებით.
მოგონება ჩენი ძმაო, ჩენი თანეი
დადგიან თალეებს მოეიბერე თაეს ბალეებით,
ლეთის სალხინო—მწეანარეით გულ გაეხარეს
შენ გაიტანის ეს დღე ხელში ლეინიან თასით,
ისე როგორც მე-მე ტკბილის და გამწარეებს,
სულ უზრუნეელად გადეტანე ეს დღე ძირფასი.

პაოლო იაშვილი

20. 2. 23.

ქრონიკა.

„აბესალომ და ეთერი''. ოთხშაბათს 21 თებერვალს სახელმწიფო ოპერის თეატრში [illegible] ზ. ფალიაშვილის ოპერა „აბესალომ და ეთერი''. [illegible]

[illegible]

ძმები ადელგეიმები

ტფილისში მოელიან დღეს სამშაბათს რუსულ [illegible] თეატრში [illegible] ძმების ადელგეიმების.

[illegible]

იოზეფ მოუჩანი.

[illegible]

ია კარგარეთელის იუბილე

სრულიად საქართველოს ხელოვნების კავშირის [illegible] ია კარგარეთელის 35 წლის მოღვაწეობის იუბილეს [illegible]

[illegible]

მ. ე. გაბაშვილის ქალის იუბილე.

[illegible] 11 კონსერვატორიის [illegible] მ. ე. გაბაშვილის ქალის, როგორც სახელმწიფო კონსერვატორიის [illegible] 45 წლის [illegible]

„ლონდა'' დადგმა

სამშაბათს 27 თებერვალს რუსთაველის თეატრში კოტე მარჯანიშვილი დადგამს გრიგოლ რობაქიძის მისტერიას „ლონდა''. [illegible]

„სარქის აღამიანი''

ახლო მომავალში რუსთაველის თეატრში კოტე მარჯანიშვილი [illegible] პიესას „სარქის აღამიანი''.

ამ პიესას ლექსად სთარგმნის პაოლო იაშვილი.

თეატრალური ჟურნალი

სრულიად საქართველოს მსახიობთა კავშირის [illegible] თეატრისა, ქართულ ენაზე.

[illegible]

გასტროლები იტალიელ მომღერალი ჯგუფის.

სახელმწიფო ოპერის თეატრში [illegible] „ოტელლო''-ს [illegible]

[illegible]

რენტგენის გარდაცვალება

მიუნხენში გარდაიცვალა გამოჩენილი მეცნიერი ვილჰელმ რენტგენი, რომელმაც X—სხივები აღმოაჩინა.

ვილჰელმ რენტგენი არის ერთი იმ მეცნიერთაგანი, რომელთა სახელს არასოდეს არ დაივიწყებს მეცნიერება [illegible] 1895 წელს. [illegible]

[illegible]

სარედაქციო კოლეგია.

რუსთაველის თეატრი

მთელი კვირის რეპერტუარი.

27 თებერვალს სამშაბათს	„ლონდა'' მისტერია გრიგოლ რობაქიძის
1 მარტს ხუთშაბათს	„ოგოგა'' ვანლამბერგის თარგ. პაოლო იაშვილის დადგმა კოტე მარჯანიშვილის
4 მარტს შაბათს	„ლონდა'' და „ოგოგა''
	„ოტელლო'' დადგმა აკ. ფალავას.
4 მარტს კვირა	„ლონდა'' გრიგოლ რობაქიძის
	„ოგოგა'' ფ. ვანლამბერგის თარგმანი პაოლო იაშვილის. დადგმა კოტე მარჯანიშვილის

ამიერ-კავკასიის რკინის გზების გამგეობა

ამით აცხადებს საყოველთაოდ რომ **გამგეობის შემადგენლობა**

თავმჯდომარე **ვ. პ. პოზადეევი**

თავმჯდომარის მოადგილე **ა. მ. ლევაშოვი**

შრომის დაცვის საბჭოს დადგენილებისა, 31 მაისის თარიღით და კავშირის საბჭოს დადგენილების ძალით 1922 წლის 14 სექტემბრისა, მან **დაიწყო თავის მოქმედება**

გამგეობის წევრნი:
- **ლ. ა. ტერ-მიქაელიანი**
- **გ. ბ. თუმანიშვილი**
- **ხ. გ. მელიქ-ასლანოვი**
- **ა. მ. ერქომაიშვილი**

ყველა საკომერციო და სამეურნეო საკითხების გამო უნდა მიმართონ **ამიერ-კავკასიის რკინის გზის გამგეობას**

მისამართი: თბილისი, ვაგზლის ქუჩა, სახლი № 1

ტელეფონები:

თავმჯდომარის	№ 1—27
თავმჯდომარის თანაშემწისა და გამგეობის წევრთა	№ 1—29
საერთო	№ 4—48

ყველა მოქალაქეთა საყურადღებოთ

ქალაქის განყოფილების მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სარევიზიო კომისია ა. წ. 20 თებერვლიდან შეუდგა აღმასკომის: 1) სადარაბო სექციის, 2) საბინაო განყოფილების და 3) საბჭოთა სამმართველოს რევიზიას. ვთხოვთ ყველა მოქალაქეთ, რომლებსაც აქვთ რაიმე ცნობები ზემოხსენებულ განყოფილებებში [illegible] შესახებ, ერთი კვირის განმავლობაში აცნობონ სარევიზიო კომისიას. კომისია ღებულობს განცხადებებს ყოველ დღე, გარდა უქმისა, დილის 12 საათ. 2 ს-მდე, აღმასკომის შენობაში, ოთახი № 18.

სარევიზიო კომისია.

ალმასკომის წყალსადენის განყოფილება

აცნობებს ყველა აბონენტებს, რომ სახლეარ-გარეთიდან ამ დღეებში მიღებული იქნება ახალი წყალსაზომები. [illegible]

[illegible] ს. ელენა.

წყალსადენის დირექტორი ინჟენერი: **[illegible]**

სამოქალაქო გადასახადის გამტარებელ კომისიისგან

თანახმად ამიერ-კავკასიის ფინანსთა სახალხო კომისარიატის საქართველოს რწმუნებულის მოწერილობისა ა. წ. 20 თებერვლის თარიღით № 518 სამოქალაქო გადასახადის გამტარებელი კომისია, ამით აცხადებს, რომ 21 თებერვლიდან, სამოქალაქო გადასახადის გადამხდელთათვის, ოქროს მანეთის კურსით მიღებულია 500,000 მან. ამიერ-კავკასიის და საქართველოს ბონებით. [illegible] სამოქალაქო გადასახადს [illegible] გ. ი. 50 კაპ. გადამხდელებზე 500000 მან. ბონებით

1 მან. მან	„	1000000
1 მან. 50 კ.	„	1500000
3 მან.	„	3000000

სამოქალაქო გადასახადი გამტარებელი კომისია.

ტფილისის კანტორა
რ. ს. ფ. ს. რ.
სახელმწიფო ბანკის

აწარმოებს ფოსტით და ტელეგრაფით

გადაგზავნას
ოქროთ ი.

(**სახელმწიფო ბანკის საბანკო ბილეთებით**)

ყველა ქალაქებში, სადაც იმყოფება სახელმწიფო ბანკის დაწესებულება შეღავათიან პირობებში.

რ. ს. ფ. ს. რ. სახელბანკის ტფილისის კანტორა.

საქართველოს ტექნიკური სამშენებლო ბიურო

საცსამზო

მთავარი სამმართველო: [illegible] № [illegible] ტელ. 3—26 [illegible]

ყ ვ ე ლ ა ფ ე რ ი

ელექტროფიკაციისათვის

[illegible]

[illegible]

სრულიად საქართველოს მეხვარეთა ამხანაგობა
„მწყემსი''-ს
გამგეობა

აცხადებს თავის წევრთა საყურადღებოთ, რომ [illegible] **საერთო კრება**, რომელიც დანიშნული იყო 7 მარტს [illegible] დანიშნულ ა 26 თებერვლისათვის ა. წ. [illegible] ქალ. თბილისში.

[illegible]

137—1—1 „მწყემსი''-ს გამგეობა.

ქალაქ ტფილისის და მისი რაიონების
ელექტრონის სადგურების
სამმართველო

აცხადებს, რომ ელექტრონის ენერგიის ტარიფი მარტის თებერვლისათვის დაწესებულია:

1) ბინებისა და საბჭოთა ადმინისტრატიულ დაწესებულებებისათვის:

1 კილოვატი-საათი	100.000 მან.
1 სანთელი თვეში	20.000 მან.

2) სახელმწიფო [illegible]:

კილოვატი—საათი	125.000 მან.
1 სანთელი თვეში	25.000 მან.

3) [illegible]:

1 კილოვატი საათში	160.000 მან.
1 სანთელი თვეში	30.000 მან.

[illegible] 1 მარტამდე.

ტფილისი, პოლიტ-განათლების მთავარი მმართველობა № 33—1000 ცალი.

სტამბა სამხედრო კომისარიატის.